

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200379
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8320200379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu G. X. X., so sídlom P. XX, XXX XX W., G.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtňa 48, P.O.BOX 205, 811 07 Bratislava, proti žalovanej B. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXX/XXX, XXX XX T. A. I., právne zastúpená advokátom JUDr. Peter Gdovin, so sídlom Kalininova 675, 066 01 Humenné, o zaplatenie 4.846,86 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 12Csp/14/2020-100 zo dňa 03. septembra 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku II. a III..

II. Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3.443,91 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.443,91 eur od 27.6.2017 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur mesačne splatných k 25. dňu v mesiaci počnúc prvým mesiacom po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia s tým, že v prípade omeškania jednej splátky žalovaná stráca výhodu splátok.“

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

III. Súd priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 42,1 % s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 1 ods. 2, 8, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1 až 3, 9, § 54 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 657, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení platnom a účinnom v rozhodnom období, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 232 ods. 3, § 255, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že na základe N. o F. zo dňa XX.XX.XXXX bola medzi stranami sporu uzatvorená dňa XX.XX.XXXX N. o R.. Z tejto zmluvy vyplýva, že spoločnosť I. C. M., Y. ako veriteľ,

poskytla žalovanej finančné prostriedky vo výške 5.000,- Eur pri ročnom úroku 25,55%, RPMN 25,55% a priemernej RPMN 17,18%. Žalovaná sa poskytnuté finančné prostriedky zaviazala vrátiť 60 mesačnými splátkami po 140,87 Eur, t.j. spolu sa zaviazala vrátiť veriteľovi sumu 8.452,20 Eur. Termín konečnej splatnosti úveru bol 20.02.2021. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.04.2017 bola žalovaná vyzvaná na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 416,09 Eur, v opačnom prípade bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. List žalovaná neprevzala v odbernej lehote s tým, že tento bol uložený na pošte dňa 12.05.2017 a vrátený odosielateľovi dňa 23.05.2017. Právny predchodca žalobcu predložil list zo dňa 21.06.2017 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, v ktorom pôvodný veriteľ oznámil žalovanej, že celý dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným, pričom žalovaná bola zároveň vyzvaná k úhrade dlhu po doručení tohto oznámenia. Podľa prehľadu splátok a úhrad, ku dňu podania žaloby žalovaná ako dlžník v danom úverovom vzťahu uhradila sumu 1.556,09 Eur. Z výpisu z obchodného registra vyplynulo, že spoločnosť I. C. M. a.s. bola ku dňu 01.01.2018 vymazaná z Obchodného registra, pričom jej právnymi nástupcami sú: 1. Q. R. a 2. Q. D., a.s. Z A. zápisnice č. N XXXX/XXXX, NZ XXXXX/XXXX, A. XXXXX/XXXX a jej príloh zo dňa XX. XX. XXXX vyplýva, že v danej veci sa právnym nástupcom stala spoločnosť Q. R.. N. o postúpení pohľadávok právny predchodca žalobcu Q., Y. postúpil svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Uvedená skutočnosť bola žalovanej oznámená listom zo dňa 27.07.2020.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o pôžičke, z ktorej vzniknutá pohľadávka prešla na žalobcu ako právneho nástupcu pôvodného veriteľa, teda je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní. Ďalej súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva o pôžičke je zmluvou spotrebiteľskou. Po oboznámení sa s obsahom zmluvy o úvere v danej veci zistil, že táto neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2, a to konkrétne v písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva síce obsahuje údaj o RPMN, avšak neobsahuje predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň mal za to, že dohodnutá výška úroku z úveru 25,55% je v rozpore s dobrými mravmi, keďže podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk v percentách vypočítaných podľa Nariadenia (EC) No63/2002 ECD, bola priemerná úroková miera z úverov s dobou splatnosti 1 - 5 rokov v čase uzavretia zmluvy o úvere v hodnote 9,91% ročne. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100%, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Vzhľadom k tomu, že úroky z úveru posúdil ako neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, ako aj vzhľadom k tomu, že spotrebiteľský úver v danej veci považoval za bezúročný a bez poplatkov, žalobcovi patrí len poskytnutá výška úveru. Žalovaná od právneho predchodcu žalobcu čerpala úver vo výške 5.000,- Eur, pričom jednotlivými splátkami už uhradila sumu 1.556,09 Eur, preto súd žalobe žalobcu vyhovel len v časti o zaplatenie 3.443,91 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Je nepochybné, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške, preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., a v prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania žalobu zamietol. Žalovaná požiadala o povolenie úhrady dlhu v splátkach, pretože nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu dlhu naraz. Po zhodnotení majetkovej, zárobkovej a sociálnej situácie žalovanej, ako aj vzhľadom na výšku priznanej sumy a vzhľadom k tomu, že žalovaná má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, súd prvej inštancie jej povolil uhradiť dlžnú sumu splátkami po 50,- Eur mesačne s tým, že neuhradením čo i len jednej splátky, žalovaná stratí túto výhodu splátok.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca bol v konaní úspešný v časti o zaplatenie 3.443,91 Eur (71,05% žalovanej sumy), čo predstavuje úspech žalobcu a neúspech žalovanej, a teda v tejto časti patrí náhrada trov konania žalobcovi. V časti o zaplatenie 1.402,95 Eur (28,95% žalovanej sumy) žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje neúspech žalobcu a úspech žalovanej, a teda v tejto časti patrí náhrada trov konania žalovanej. Aby sa predišlo vzájomnému plateniu trov konania a vzhľadom na to, že v konaní bol úspešnejší žalobca, náhradu trov konania priznal žalobcovi - po odpočítaní rozsahu jeho neúspechu v konaní, a to od rozsahu jeho úspechu v konaní. Žalobcovi tak vo vzťahu k žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 42,1% z celkových trov konania, na ktoré by mal žalobca nárok pri plnom úspechu. O výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výrokom II. a III.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len

„C.s.p.“). Podané odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel vykonaným dokazovaním k nesprávnemu záveru o bezúročnosti úveru. Namietal, že z rozhodnutia súdu nie je možné zistiť, ktoré konkrétne parametre pre výpočet RPMN v zmluve chýbajú a pre absenciu ktorých parametrov má byť úver postihnutý prísnu sankciou bezúročnosti. Napadnuté rozhodnutie je v tomto smere neurčité, celkom nepreskúmateľné a nezodpovedá požiadavke riadneho presvedčivého súdneho rozhodnutia. Uviedol, že RPMN je v zmluve vypočítaná na základe zákonného vzorca uvedeného v prílohe č. 2 zákona, a všetky parametre vystupujúce do celkového výpočtu RPMN sú v zmluve riadne uvedené v jej základných náležitostiach v čl. III. zmluvy, navyše zákonný vzorec pre výpočet RPMN a spôsob výpočtu RPMN je uvedený v bode 8 článku VII.. Za nesprávny považoval rovnako právny záver o neprijateľnosti dojednaných úrokov z úveru vo forme odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Odplata za poskytnutie úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 25,55% zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplatom poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Nie výška úrokovej sadzby, ale celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Uviedol, že výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, a je aj v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Dojednaná odplata v úverovej zmluve nepresahuje 2x priemernej výšky RPMN zverejnenej MF SR v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2015 so stavom ku dňu 31.12.2015 vo výške 12,79% pre obchodné úvery. Dojednaná odplata je primeraná a v súlade so zákonom a dobrými mravmi. Uviedol, že správnym procesným postupom by súd prvej inštancie vyhovel žalobe v ním upravenom rozsahu. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti tak, že zaviazá žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1.402,95 Eur, úrok z omeškania vo výške 5,00% p.a. zo sumy 1.402,95 Eur od 27.06.2017 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 50,- Eur mesačne v splatných k 25. dňu v mesiaci počnúc prvým mesiacom po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu až do zaplatenia s tým, že v prípade omeškania jednej splátky žalovaná stráca výhodu splátok, a priznal mu aj náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v celom rozsahu. Záverom uviedol, že si uplatňuje náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok v konaní pred súdom prvej inštancie a zaplatený súdny poplatok za podané odvolanie a náhradu trov právneho zastúpenia.

7. K odvolaniu sa vyjadrila žalovaná tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za zákonné a vecne správne, vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a správne právne odôvodnené. Uviedla, že je nesporné, že uzatvorená zmluva spĺňa všetky atribúty spotrebiteľskej zmluvy a súd prvej inštancie správne poukázal na jej formulárové znenie, kedy spotrebiteľ jej obsah nemá možnosť zmeniť vzhľadom na formulárovú predtlač. Spotrebiteľ buď prijme podmienky uvedené v zmluve alebo neprijme, a v takom prípade zmluvný vzťah ani nevznikne. Uviedla, že súd prvej inštancie správne poukázal na to, že absentujú všetky predpoklady použité na výpočet tejto RPMN a nemožno prisvedčiť žalobcovi, že samotné uvedenie údajov o výške splátky, počte splátok, celkových nákladov a výške RPMN napĺňa túto obligatórnu náležitosť zmluvy, a rovnako ani samotné zobrazenie zákonného vzorca na výpočet RPMN podľa jej názoru túto zákonnú náležitosť spotrebiteľskej zmluvy nespĺňa. Poukázala na to, že nič nebránilo poskytovateľovi úveru namiesto vzorca uviesť konkrétny výpočet RPMN, pričom treba prihliadnuť na to, že poskytovateľ úveru v tomto prípade vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu, ktorý má bohaté skúsenosti s poskytovaním úverových produktov, disponuje odborne vyškolenými zamestnancami, a preto by mal pri poskytovaní úverov postupovať zodpovedne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Ďalej poukázala na to, že pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne rozhodol, keď považoval dohodnutú výšku 25,55% z úveru v rozpore s dobrými mravmi. K žalobcom označenej Súhrnnej informácii o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk uviedla, že zmluva bola uzatvorená až dňa 22.02.2016, a preto údaj vyplývajúci z uvedenej listiny považuje za irelevantný a bez akejkoľvek výpovednej hodnoty. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné, a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

8. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že žalobca namieta nepreskúmateľnosť rozsudku a nesprávne právne posúdenie (§ 365 ods. 1 písm. b), h) C.s.p.).

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou nepreskúmateľnosťou a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

13. K nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza, že nezávislosť rozhodovania súdov sa musí uskutočňovať v ústavnom a v zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 a nasl. Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť, a to spôsobom zakotveným v § 220 ods. 2 C.s.p.. Preto z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Povinnosťou súdu je vždy taktiež dostatočným a rozumným spôsobom vyrovnať sa s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na jeho rozhodnutie. Neznamená to však, že súd musí rozhodnúť v súlade so skutkovým a právnym názorom tej ktorej strany, postačuje, že sa s jej argumentmi vo svojom rozhodnutí ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovná, čo v súdenom spore naplnené nebolo.

14. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

15. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

16. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v prevyšujúcej časti žalobcom požadovaného nároku na zaplatenie nesplateného zvyšku poskytnutého úveru z dôvodu, že úver je postihnutý sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti, keďže uzatvorená zmluva neobsahuje zákonom predpísané náležitosti

(predpoklady použité na výpočet RPMN), pričom aj dohodnutú výšku úrokov vyhodnotil ako rozpornú s dobrými mravmi. S uvedeným záverom však nesúhlasil žalobca, nakoľko mal za to, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti požadované zákonom a aj zmluvný úrok je v súlade s dobrými mravmi a požiadavkami právnych predpisov. Odvolací súd sa preto zaoberal preskúmaním postupu a záveru súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru.

17. Vo vzťahu k dohode o výške úrokov odvolací súd uvádza, že pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí, bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným zásadám poctivosti, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však úroky neprimerané.

18. Odvolací súd na tomto mieste dáva do pozornosti aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, z ktorého vyplýva, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Vzhľadom na uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR tak možno konštatovať správnosť postupu súdu prvej inštancie.

19. V predmetnom prípade bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dohodnutá úroková sadzba vo výške 22,50%, pričom ako správne poukázal súd prvej inštancie, podľa údajov Národnej banky Slovenska, pri nových obchodoch za mesiac 02/2016 predstavovala pre spotrebiteľské úvery od 1 do 5 rokov úroková sadzba výšku 9,91% ročne, teda v predmetnom prípade dojednaný úrok medzi stranami bol 2,27-násobne vyšší ako priemerná výška úrokovej sadzby za ktorú poskytovali banky úvery v rovnakom čase, ako bola uzatvorená zmluva. Dohodnutá úroková miera teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi má oporu vo vykonanom dokazovaní. Odvolací súd taktiež považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver s úrokom viac ako 2,27-násobne prevyšujúcim priemerné úroky porovnateľných úverov poskytovaných bankami. Žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom požadovaný úrok z úveru spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tejto úverovej zmluvy, pretože bolo súdom prvej inštancie v rámci skutkového stavu preukázané a zistené, že priemerné úrokové sadzby v tomto období boli vo výške 9,91 % ročne.

20. Odvolací súd ešte poukazuje na to, že za neplatnú z dôvodu rozporu dojednaných úrokov s dobrými mravmi nemôže byť považovaná iba časť dojednania podstatne prevyšujúca obvyklú úrokovú mieru, pretože ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Tam, kde sa dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon, je právny úkon neplatný v celom rozsahu. Otázku možnosti a nemožnosti oddelenia právneho úkonu treba posudzovať z hľadiska povahy a obsahu celého právneho úkonu a nielen z hľadiska oddeľovanej časti. Dojednanie o úrokoch treba chápať ako nedeliteľný celok. Pri neprimeranom dojednaní úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru je možné hovoriť o občianskoprávnej úžere, ktorá žiadnu právnu ochranu nepožíva. Neprimeraná odplata za úver ohrozuje najmä sociálne slabšie obyvateľstvo, a preto takéto neprimerané protiplnenie je ťažko možné podrobiť moderácii. Takéto úverové praktiky sú z celospoločenského hľadiska nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva. Občianskoprávna úžera spôsobuje neplatnosť dojednania o úrokoch v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi, pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru.

21. Zmluvné podmienky, pokiaľ ide o úrok z úveru, vyhodnotil súd prvej inštancie správne ako odporujúce dobrým mravom, a odvolaciemu súdu neprináleží ich upravovať tak, aby zodpovedali zákonnej požiadavke súladu s dobrými mravmi (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-618/10 Banco Español). Odvolací súd na margo veci poznamenáva, že súdy sa značne kriticky vyjadrili už aj k iným úrokovým sadzbám (5Cdo 26/2011 (48%), 1MCdo 1/09 (60%), Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 67/2008 (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 01.04.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom. Na základe uvedeného tak možno konštatovať, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

22. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie správne rozhodol, pokiaľ nepriznal žalobcovi uplatnený nárok na úrok vo výške 25,50% ročne, pretože ho považoval za rozporný s dobrými mravmi. V dôsledku uvedeného dospel rovnako správne k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, preto žalovaná bola povinná vrátiť už len istinu poskytnutého úveru. Súd prvej inštancie tak správne zamietol žalobu v časti prevyšujúcej rozdiel medzi poskytnutým úverom a žalovanou už vrátenou istinou v dôsledku vyššie uvedeného.

23. Odvolací súd za to, že už samotná rozpornosť dohodnutých úrokov s dobrými mravmi, spôsobila bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, a preto sa nebolo potrebné ďalej zaoberať ani ostatnými dôvodmi bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru namietanými žalobcom v podanom odvolaní, resp. ostatnými dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozhodnutia.

24. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

25. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

26. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnej žalovanej v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).